

Lieta C-327/19**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2019. gada 19. aprīlis

Iesniedzējtiesa:

Korkein hallinto-oikeus (Somija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2019. gada 15. aprīlis

Prasītāja:

Nobina Finland Oy

Pārējie lietas dalībnieki:

Helsingin seudun liikenne-kuntayhtymä

Oy Pohjolan Kaupunkiliikenne Ab

Pamatlietas priekšmets

Publiskais iepirkums – Līguma sadalīšana daļās – Šā līguma daļu, kurās viens pretendents var saņemt līguma slēgšanas tiesības, skaita ierobežojums – Ierobežojošs noteikums – Uzaicinājums iesniegt piedāvājumu – Autobusu pārvadājumi

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Helsingin seudun liikenne-kuntayhtymä (Helsinki reģiona transporta apvienība, turpmāk tekstā – “HSL”) 2015. gada 25. augusta Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī ar paziņojumu par līgumu nozaru jomā izsludināja konkursu par autobusu pārvadājumu līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu atklātā publiskā iepirkuma procedūrā.

HSL ir līgumslēdzēja iestāde, kurai ir piemērojama Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/17/EK, ar ko koordinē iepirkuma procedūras, kuras piemēro subjekti, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs (turpmāk tekstā – “2004. gada Nozaru direktīva”).

Attiecīgais autobusu pārvadājumu līgums ietilpst 2004. gada Nozaru direktīvas XVII A pielikumā minētajā 2. kategorijā “Sauszemes transporta pakalpojumi, ieskaitot bruņumašīnu pakalpojumus un kurjeru pakalpojumus, kas nav pasta transporta pakalpojumi”. Līguma paredzamā kopējā vērtība bez PVN ir aptuveni 60 miljoni EUR, pārsniedzot 2004. gada Nozaru direktīvas 16. pantā noteikto robežvērtību.

Šajā lietā runa ir par jautājumu, vai līgumslēdzēja iestāde saskaņā ar noteikumu, ko tā izmantojusi uzaicinājumā iesniegt piedāvājumu, drīkstēja ierobežot šā līguma daļu, kurās viens pretendents var saņemt līguma slēgšanas tiesības, skaitu (turpmāk tekstā – “ierobežojošs noteikums”).

Ierobežojošā noteikuma izmantošana paziņojumā par līgumu izraisīja to, ka līguma slēgšanas tiesības par attiecīgo iepirkuma priekšmetu 210 ieguva *Oy Pohjolan Kaupunkiliikenne Ab* (turpmāk tekstā – “*Pohjolan Kaupunkiliikenne*”), kas bija iesniegusi otru labāko piedāvājumu, nevis *Nobina Finland Oy* (turpmāk tekstā – “*Nobina*”), kas bija iesniegusi vislabāko piedāvājumu.

Prejudiciālie jautājumi

1) Vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/17/EK, ar ko koordinē iepirkuma procedūras, kuras piemēro subjekti, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs (2004. gada Nozaru direktīva) nepieļauj interpretāciju, saskaņā ar kuru līgumslēdzēja iestāde situācijā, kur piedāvājumu var iesniegt par vairākām vai visām līguma daļām, ar uzaicinājumā iesniegt piedāvājumu izmantotu noteikumu var ierobežot to daļu skaitu, kurās viens pretendents var saņemt līguma slēgšanas tiesības (ierobežojošs noteikums)?

2) Saskaņā ar ierobežojošo noteikumu, kas tiek piemērots šajā lietā aplūkotajā paziņojumā par līgumu attiecībā uz autobusu pārvadājumiem, tad, ja viena pretendenta iegūtie iepirkuma priekšmeti pārsniedz noteikumā noteikto maksimālo transportlīdzekļu izmantošanas dienu skaitu, iepirkuma priekšmets, attiecībā uz kuru punktu starpība starp vislabāko un otru labāko piedāvājumu, reizinot ar šā iepirkuma priekšmeta transportlīdzekļu skaitu, ir vismazākā, pāriet uz pretendentu, kurš iesniedzis otru labāko piedāvājumu. Ierobežojošā noteikuma piemērošanas rezultātā pretendents, kurš iesniedzis vislabāko piedāvājumu par attiecīgo iepirkuma priekšmetu, paziņojuma par līgumu dēļ var saņemt līguma slēgšanas tiesības par kopumā mazāk transportlīdzekļu izmantošanas dienām nekā pretendents, kurš par iepirkuma priekšmetu iesniedzis otru labāko piedāvājumu.

a) Vai, novērtējot ierobežojošā noteikuma pieļaujamību, var ņemt vērā konkrēto rezultātu, ko varētu izraisīt ierobežojošā noteikuma piemērošana paziņojumā par līgumu, vai arī tas ir jānovērtē abstrakti tā, ka tāda ierobežojoša noteikuma izmantošana kā pamatlietā saskaņā ar 2004. gada Nozaru direktīvu ir vai ir vai nav pieļaujama?

b) Vai, novērtējot tāda ierobežojoša noteikuma pieļaujamību kā pamatlietā, ir nozīme apstākļiem, kas noteikuma pamatošanai ir norādīti uzaicinājumā iesniegt piedāvājumu un ir saistīti ar mērķi saglabāt regulāro autobusu pārvadājumu konkurences situāciju Helsinku reģionā un samazināt uzņēmējdarbības risku, ko pārvadājumu darbības kvalitātei rada liela pārvadājumu apjoma uzņemšanās un pārvadājumu uzsākšana mainītos maršrutos?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/17/EK, ar ko koordinē iepirkuma procedūras, kuras piemēro subjekti, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, 10. 17. un 55. pants, kā arī XII pielikums

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/18/EK par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru, VII pielikums

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/25/ES par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK, 65. pants un 88. apsvēruma

Direktīvā 2014/25/ES noteiktais termiņš tās transponēšanai valsts tiesību sistēmā beidzās 2016. gada 18. aprīlī, bet laikā, kad *HSL* uzsāka publiskā iepirkuma procedūru, proti, 2015. gada 25. augustā, šī direktīva Somijā vēl nebija transponēta. Lai gan šajā lietā direktīva nav piemērojama *ratione temporis*, *Korkein hallinto-oikeus* (Augstākās administratīvās tiesas) skatījumā ir lietderīgi atsaukties uz šīs direktīvas tiesību normām.

Atbilstošās valsts tiesību normas

Likuma 349/2007 par iepirkuma procedūrām, kuras piemēro subjekti, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarē, 2. un 54. pants

Direktīva 2004/17/EK Somijā ir transponēta ar Likumu 349/2007.

Īss faktu un tiesvedības izklāsts

- 1 Uzaicinājums iesniegt piedāvājumu attiecas uz pakalpojumu līgumiem. Šis konkurss ir cenas un kvalitātes attiecības konkurss, kurā autobusu pārvadājumu uzņēmums iesniedz piedāvājumu par iepirkuma priekšmeta maršrutu apkalpošanu saskaņā ar līgumslēdzējas iestādes noteikto grafiku un grafika koncepciju.

- 2 Uzaicinājums iesniegt piedāvājumu ietvēra divpadsmit iepirkuma priekšmetus, no kuriem trijos bija iekļauti brīvzivēles iepirkuma priekšmeti. Iepirkuma priekšmetā ietilpa viens vai vairāki autobusu maršruti Helsinku reģionā. Saskaņā ar uzaicinājumu iesniegt piedāvājumu iepirkto pārvadājumu apjoms ir 13,6-14,7 miljoni maršruta kilometru gadā, un šim nolūkam darba dienās ir vajadzīgi 198-206 autobusi. Iepirkto pārvadājumu īpatsvars ir aptuveni 15 % no *HSL* pasūtīto autobusu maršrutu kilometriem un aptuveni 16 % no *HSL* transportlīdzekļu skaita. Uzaicinājumā iesniegt piedāvājumu atsevišķos iepirkuma priekšmetos norādīto transportlīdzekļu izmantošanas dienu skaits, proti, darba dienās pārvadājumiem vajadzīgais transportlīdzekļu skaits, bija no 5 līdz 39 transportlīdzekļiem.
- 3 Saskaņā ar uzaicinājumu iesniegt piedāvājumu līguma slēgšanas tiesības attiecībā uz iepirkuma priekšmetiem tiek piešķirtas uz septiņiem gadiem. Turklāt līgumos ir iekļauts iespēju noteikums, saskaņā ar kuru līgumu darbības laiku var pagarināt ne vairāk kā par trim gadiem.
- 4 No uzaicinājuma iesniegt piedāvājumu var secināt, ka iepirkuma priekšmets 210, kas ierobežojošā noteikuma piemērošanas dēļ tika piešķirts nevis *Nobina*, bet gan *Pohjolan Kaupunkiliikenne*, ietver trīs maršrutus, kuru apkalpošanai darba dienās ir vajadzīgi 26 transportlīdzekļi, ar kuriem tiek nobraukti aptuveni 1,87 miljoni kilometru gadā.
- 5 Uzaicinājumā iesniegt piedāvājumu bija norādīts, ka piedāvājumus var iesniegt par vienu vai vairākiem iepirkuma priekšmetiem. Piedāvājums vienmēr bija jā sagatavo par visu iepirkuma priekšmetu, un nebija pieļaujams sadalīt iepirkuma priekšmetus daļās. Kā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kritērijs bija norādīts kopējais saimnieciskais izdevīgums, ko novērtē, ņemot vērā tādus kvalitātes faktoros kā pārvadājumu organizēšanas kopējās izmaksas un maršruta autobusu parka raksturojums.
- 6 Šajā lietā aplūkotajā iepirkuma kārtā ieviestajā ierobežojošā noteikumā ir paredzēts ierobežots maksimālais pārvadājumu apjoms, ko iepirkuma kārtā var iegūt viens pretendents uzņēmums vai tajā pašā uzņēmumu grupā vai konsorciijā ietilpstošs uzņēmums. Ierobežojošā noteikuma saturs ir šāds:

“Šajā iepirkuma kārtā vienam pretendentam var piešķirt līguma slēgšanas tiesības attiecībā uz iepirkuma priekšmetiem par ne vairāk kā 110 maršruta autobusu izmantošanu. Ja, pamatojoties uz piedāvājumu par visiem šīs iepirkuma kārtas iepirkuma priekšmetiem salīdzinājumu, viens pretendents saņemtu līguma slēgšanas tiesības par iepirkuma priekšmetiem, kur iepirkuma priekšmeta definīcijā norādītais transportlīdzekļu izmantošanas dienu skaits pārsniedz 110, attiecībā uz šiem iepirkuma priekšmetiem tiek aprēķināta starpība. Šo starpību veido punktu atšķirība starp vislabāko un otru labāko piedāvājumu pēc šo piedāvājumu salīdzinoša novērtējuma, reizinot ar iepirkuma priekšmetā paredzēto transportlīdzekļu skaitu. Pamatojoties uz šo starpību, iepirkuma priekšmeti tiek sarindoti vērtējumu sarakstā. Līguma slēgšanas tiesības par iepirkuma

priekšmetiem ar viszemāko starpību tiek piešķirtas vērtējumu sarakstā otram labākajam piedāvājumam atbilstoši starpībai tikmēr, kamēr priekšmetos paredzēto transportlīdzekļu, ko iegūst viens pretendents, kopējais skaits ir ne vairāk kā 110. Šis ierobežojums ir jāpiemēro tā, lai izmainīto rezultātu kombinētā iedarbība uz līgumslēdzēju iestādi, ņemot vērā līguma kopējo saimniecisko izdevīgumu, būtu pēc iespējas minimāla.”

- 7 Ierobežojošo noteikumu *HSL* ir pamatojusi tādējādi, ka šajā lietā aplūkotajā iepirkuma kārtā iepirkto pārvadājumu kopējais apjoms ir īpaši liels. Ierobežojuma mērķis esot saglabāt konkurences situāciju autobusu pārvadājumu tirgū Helsinku reģionā un samazināt uzņēmējdarbības risku, ko pārvadājumu nodrošināšanas kvalitātei rada liela pārvadājuma apjoma uzņemšanās un pārvadājumu uzsākšana mainītos maršrutos. Līgumslēdzējas iestādes skatījumā ierobežojums ir saderīgs ar 2014. gada Publiskā iepirkuma direktīvas mērķiem un procedūrām.
- 8 Saskaņā ar lēmuma piešķirt līguma slēgšanas tiesības dokumentiem *Nobina* iesniedza vislabāko piedāvājumu par sešiem iepirkuma priekšmetiem. Attiecīgajos iepirkuma priekšmetos paredzēto transportlīdzekļu skaits bija 120, kas pārsniedz ierobežojošā noteikumā paredzēto pārvadājumu apjomu jeb 110 maršruta autobusus. Maršruta autobusu skaits abos iepirkuma priekšmetos, par kuriem līguma slēgšanas tiesības ieguva *Pohjolan Kaupunkiliikenne*, bija 72. Saskaņā ar uzaicinājumā iesniegt piedāvājumu piemēroto ierobežojošo noteikumu par pārvadājumu apjomu jeb 110 maršruta autobusiem, iepirkuma priekšmets 210, pamatojoties uz vismazāko starpību, tika piešķirts nevis *Nobina*, kas par to bija iesniegusi vislabāko piedāvājumu, bet gan *Pohjolan Kaupunkiliikenne*, kas bija iesniegusi otru labāko piedāvājumu. Pēc ierobežojošā noteikuma piemērošanas *Nobina* varēs izmantot 94 maršruta autobusus, bet *Pohjolan Kaupunkiliikenne* – 98.

Līdzšinējās tiesvedības un lietas dalībnieku galveno argumentu kopsavilkums

Markkinaoikeus (Tirdzniecības tiesa, Somija)

- 9 *Markkinaoikeus*, kurā lieta tika izskatīta pirmajā instancē, uzskatīja, ka attiecīgais ierobežojošais noteikums nav uzskatāms par diskriminējošu, nesabalansētu vai tādu, kas citādi ir pretrunā publiskā iepirkuma noteikumiem. *Markkinaoikeus* noraidīja *Nobina* prasību attiecībā uz prasības pamatu par ierobežojošo noteikumu.
- 10 Tā uzskatīja, ka *HSL* norādītos tās piemērotā ierobežojošā noteikuma mērķus nevar uzskatīt par tādiem, kas ir pretrunā publiskā iepirkuma noteikumiem. Pamatojoties uz šiem mērķiem – kā izriet no 2014. gada publiskā iepirkuma direktīvu sagatavošanas materiāliem –, esot iespējams ierobežot pretendenta piedalīšanos attiecībā uz līguma daļu.

- 11 Ar minētajiem sagatavošanas materiāliem *Markkinaoikeus* atsaucās uz Priekšlikumu Eiropas Savienības Padomes Direktīvai par publisko iepirkumu 18966/11 MAP 10 MI 686 (2012. gada 21. februāris) saistībā ar piekto kompleksu par mazo un vidējo uzņēmumu piedalīšanos publiskajos iepirkumos. No priekšlikuma izrietot, ka pretendenta piedalīšanos līguma daļās līgumslēdzēja iestādes varēja ierobežot jau pirms tam, kad stājās spēkā 2014. gada Publiskā iepirkuma direktīva. Saskaņā ar priekšlikumu līgumslēdzējām iestādēm varot būt pamatots iemesls neizvēlēties vienu vienīgu pretendentu visām līguma daļām. Pamatots iemesls varot būt saistīts ar piegādātāju loka paplašināšanu, lai nepieļautu viena piegādātāja dominējošu stāvokli vai viena ekonomikas dalībnieka dominējošā stāvokļa pastiprināšanos, vai ar piegādes drošības aspektiem.
- 12 Savā nolēmumā *Markkinaoikeus* secināja, ka ierobežojošais noteikums tika publicēts uzaicinājumā iesniegt piedāvājumu un bija adresēts visiem pretendentiem. Neesot iespējams pieņemt, ka ierobežojošais noteikums attiecībā uz kopējā saimnieciskā izdevīguma prasību atšķiras no par pieļaujamu atzītās situācijas, kad līgums ir sadalīts daļās un ir ierobežota viena pretendenta piedalīšanās publiskajā iepirkumā attiecībā uz daļām.

Korkein hallinto-oikeus (Augstākā administratīvā tiesa, Somija)

- 13 Savā apelācijas sūdzībā *Nobina* izteica viedokli, ka ierobežojošā noteikuma piemērošanas rezultātā nav izvēlēts saimnieciski visizdevīgākais piedāvājums.
- 14 *Nobina* apgalvo, ka, pamatojoties uz 2004. gada publiskā iepirkuma direktīvām, ir atļauta tikai līguma iepriekšēja sadalīšana daļās. *HSL* iepriekš neesot ierobežojusi to daļu skaitu, par kurām pretendents var iesniegt piedāvājumu, bet šī ierobežojuma pamatā esot vēlāk piemērots samazinājums. Agrākais ierobežojums un vēlāk ieviestais ierobežojošais noteikums no kopējā saimnieciskā izdevīguma viedokļa neesot līdzvērtīgas procedūras.
- 15 Ierobežojošais noteikums katrā ziņā esot pretrunā Savienības tiesību publiskā iepirkuma principiem. Tas esot pretrunā samērīguma, pārredzamības, objektivitātes un nediskriminēšanas principam un varot izkropļot konkurenci.
- 16 Vēlāk ieviestais iegūto iepirkuma priekšmetu ierobežojums izraisot bezjēdzīgi optimizētus piedāvājumus un valsts līdzekļu izlietojumu otram labākajam piedāvājumam. Šis noteikums neesot vajadzīgs konkurences situācijas saglabāšanai un uzņēmējdarbības riska samazināšanai. Tas neveicinot ilgtermiņa konkurences situāciju, bet varot kavēt konkurenci un paaugstināt cenu līmeni.
- 17 Ar ierobežojošo noteikumu līgumslēdzēja iestāde iejaucoties konkurences apstākļos tirgū. Noteikums varot tikt piemērots neparedzami un nejauši, tādējādi nesamērīgi ietekmējot pretendenta galīgo pozīciju publiskajā iepirkumā. Citiem operatoriem, izņemot *Nobina*, neskatoties uz ierobežojošo noteikumu, esot bijis iespējams palielināt pārvadājumu tirgus daļu Helsinku reģionā.

- 18 *HSL* apgalvo, ka līguma daļās, ņemot vērā ierobežojošo noteikumu, tika izvēlēti saimnieciski visizdevīgākie piedāvājumi un ka līgumslēdzēja iestāde nav rīkojusies pretēji publiskā iepirkuma noteikumiem.
- 19 2014. gada direktīvās esot iekļautas tiesību normas, kas ļauj piemērot ierobežojošu noteikumu. Tās sasaucas ar konkurences saglabāšanas principu, kas ir piemērojams saskaņā ar līdzšinējām publiskā iepirkuma tiesībām. Lai gan agrākajos tiesību aktos nebija tiesību normu par līgumu sadalīšanu, arī saskaņā ar agrākajiem tiesību aktiem publiskā līgumslēdzēja iestāde varēja izvēlēties piemērot šādu sadalīšanu.
- 20 No 2004. gada Publiskā iepirkuma direktīvas VII A pielikuma, *Markkinaoikeus* nolēmumā minētajiem sagatavošanas dokumentiem un Komisijas darba dokumenta SEC(2008) 2193 (2008. gada 25. jūnijs) varot secināt, ka attiecīgo ierobežojošo noteikumu bija iespējams piemērot, pamatojoties uz 2004. gada direktīvu.
- 21 Saskaņā ar *HSL* izmantoto ierobežojošo noteikumu pretendents varot iesniegt piedāvājumu par visām līguma daļām un tikt izvēlēts vairākās līguma daļās. Salīdzinājumā ar piedāvāto daļu skaita ierobežojumu ierobežojošais noteikums no pretendenta viedokļa esot mazāk stingra alternatīva.
- 22 Lai gan laikā, kad tika uzsākta publiskā iepirkuma procedūra, valstī vēl nav bijušas transponētas 2014. gada publiskā iepirkuma direktīvas, *HSL* esot bijušas tiesības piemērot ne tik stingru ierobežojošu noteikumu, jo tā izmantošana neesot bijusi pretrunā valsts tiesību aktiem.
- 23 Konkurences iespēju izmantošanu arī turpmākos paziņojumos par līgumu un līgumslēdzējas iestādes nepārmērīgu atkarību no piegādes drošības, ko garantē atsevišķi piegādātāji, varētu uzskatīt par likumīgiem mērķiem, ko var sasniegt ar ierobežojošo noteikumu. Ierobežojošais noteikums esot ticis piemērots, nepārkāpjot publiskā iepirkuma principus.

Īss līguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 24 *Korkein hallinto-oikeus* skatījumā attiecīgajam līgumam ir piemērojama 2004. gada Nozaru direktīva, tādējādi par ierobežojošā noteikuma pieļaujamību ir jālemj, pamatojoties uz šīs direktīvas noteikumiem. Tomēr, juridiski novērtējot izskatāmo lietu, nav nozīmes, vai tiek piemērota 2004. gada Nozaru direktīva vai 2004. gada Publiskā iepirkuma direktīva, jo attiecībā uz izvērtējamo jautājumu minēto direktīvu normas ir atbilstīgas.
- 25 *Korkein hallinto-oikeus* skatījumā šajā lietā ir jālūdz prejudiciāls nolēmums. Ir vajadzīga interpretācija par to, vai situācijā, kad saskaņā ar uzaicinājumu iesniegt piedāvājumu pretendents var iesniegt piedāvājumu par vairākām vai visām daļām, 2004. gada Nozaru direktīva nepieļauj to, ka līgumslēdzēja iestāde – arī saskaņā ar uzaicinājumu iesniegt piedāvājumu – savā lēmumā piešķirt līguma slēgšanas

tiesības var ierobežot to līguma daļu skaitu, kurās viens pretendents var saņemt līguma slēgšanas tiesības.

- 26 Turklāt ir vajadzīga interpretācija par to, kāda nozīme, novērtējot ierobežojošā noteikuma pieļaujamību, ir tam, ka 2004. gada Nozaru direktīvā nav nepārprotamas tiesību normas par līgumu sadalīšanu daļās un saskaņā ar šo direktīvu līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kritērijs ir saimnieciski visizdevīgākais piedāvājums vai viszemākā cena.
- 27 Tāpat ir vajadzīga interpretācija par to, vai, novērtējot ierobežojošā noteikuma pieļaujamību, var ņemt vērā konkrēto rezultātu, pie kā varētu novest šā noteikuma piemērošana paziņojumā par līgumu.
- 28 *Korkein hallinto-oikeus* skatījumā Tiesas judikatūrā nav lietu, kurās runa būtu bijusi par jautājumu, vai, piemērojot 2004. gada direktīvas, var ierobežot to daļu skaitu, kurās viens pretendents var saņemt līguma slēgšanas tiesības.
- 29 *Korkein hallinto-oikeus* ieskatā Tiesā arī netiek izskatīts neviens lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu par 2014. gada Nozaru direktīvas 65. panta 2. punktu vai par attiecīgo Publiskā iepirkuma direktīvas normu.
- 30 2004. gada direktīvās nav nepārprotama noteikuma par to, vai līgumslēdzēja iestāde var sadalīt līgumu daļās un ierobežot to daļu skaitu, par kurām var iesniegt piedāvājumu. Ņemot vērā 2004. gada Nozaru direktīvas 17. panta 6. punkta a) apakšpunktu un XIII pielikuma 5. punkta b) apakšpunktu, kā arī attiecīgās 2004. gada Publiskā iepirkuma direktīvas normas, *Korkein hallinto-oikeus* skatījumā ir acīmredzams, ka ir iespējams šādi sadalīt līgumu.
- 31 To līguma daļu skaita, par kurām pretendents var iesniegt piedāvājumu, ierobežojums un to līguma daļu skaita, kurās viens pretendents var saņemt līguma slēgšanas tiesības, ierobežojums nav pilnībā līdzvērtīgi. Pirmajā gadījumā pretendents jau piedāvājuma iesniegšanas brīdī ir jāizvēlas, par kuru līguma daļu iesniegt piedāvājumu, un tiek izvēlēts saimnieciski visizdevīgākais piedāvājums vai piedāvājums ar viszemāko cenu. Otrajā gadījumā pretendents, ja tas vēlas, var iesniegt piedāvājumu par visām līguma daļām, bet ierobežojošā noteikuma piemērošanas dēļ atsevišķai līguma daļai var tikt izvēlēts otrs saimnieciski izdevīgākais piedāvājums vai piedāvājums ar otru zemāko cenu.
- 32 Savukārt tikai pēc piedāvājumu iesniegšanas piemērojama ierobežojošais noteikums pretendents var būt labvēlīgāks nekā iepriekšējs piedāvājumu ierobežojums, jo pretendents, ja tas vēlas, var iesniegt piedāvājumu par vairākām vai visām līguma daļām un ierobežojošais noteikums, iespējams, nemaz netiek piemērots.
- 33 Pretendents vai līgumslēdzēja iestāde iepriekš nezina, kuram uzaicinājumā iesniegt piedāvājumu minētajam iepirkuma priekšmetam vai kurai līguma daļai, iespējams, tiks piemērots ierobežojošais noteikums. Praksē šī situācija pati par

sevi neatšķiras no paziņojuma par līgumu bez ierobežojoša noteikuma, jo pretendents arī tad iepriekš nezina, vai tā piedāvājums būs veiksmīgs vai nē.

- 34 Saskaņā ar *HSL* uzaicinājumu iesniegt piedāvājumu bija jāiesniedz piedāvājumi par atsevišķiem paziņojumā par līgumu minētajiem iepirkuma priekšmetiem. Tomēr kā robežvērtība ierobežojošā noteikuma piemērošanai tika izmantots nevis pretendenta iegūto iepirkuma priekšmetu skaits, bet gan pretendenta iegūto maršruta autobusu izmantošanas dienu skaits. *Korkein hallinto-oikeus* pieņem, ka iegūto transportlīdzekļu izmantošanas dienu skaits noteikumā ir noteikts kā maksimālais skaits, jo atsevišķi paziņojumā par līgumu minētie iepirkuma priekšmeti ir atšķirīgi pārvadājumu apjoma ziņā.
- 35 Piemērojot ierobežojošo noteikumu, otram labākajam pretendents tiek piešķirts paziņojumā par līgumu minētais iepirkuma priekšmets vai iepirkuma priekšmeti kopumā, nevis tikai attiecībā uz transportlīdzekļu izmantošanas dienām, kas pārsniedz robežvērtību. Pretendentam, kurš iesniedzis otru labāko piedāvājumu, tiek piešķirts viens vai vairāki iepirkuma priekšmeti, kuriem ir vismazākā punktu starpība starp vislabāko un otru labāko piedāvājumu, reizinot ar iepirkuma priekšmeta transportlīdzekļu skaitu. *HSL* ir norādījusi, ka noteikums ir izstrādāts tā, lai tā piemērošanas ietekme uz līgumu kopējo saimniecisko izdevīgumu būtu pēc iespējas minimāla.
- 36 Tomēr paziņojums par līgumu šajā lietā ierobežojošā noteikuma piemērošanas dēļ bija iemesls tam, ka *Nobina* transportlīdzekļu maršruta autobusu izmantošanas dienu kopējais skaits samazinājās no 120 līdz 94 transportlīdzekļiem un tādējādi kļuva mazāks salīdzinājumā ar *Pohjolan Kaupunkiliikennes* maršruta autobusu izmantošanas dienu kopējo skaitu, kas palielinājās no 72 līdz 98 transportlīdzekļiem. Iepirkuma priekšmeta pāreja no pretendenta, kas par to bija iesniedzis vislabāko piedāvājumu, uz pretendentu, kas bija iesniedzis otru labāko piedāvājumu, nozīmēja, ka paziņojuma par līgumu dēļ pirmais pretendents saņēma līguma slēgšanas tiesības par kopumā mazāk maršruta autobusu izmantošanas dienām nekā otrs pretendents. Neskatoties uz ierobežojošā noteikuma piemērošanu, *Nobina* ieguva vairāk iepirkuma priekšmetu nekā *Pohjolan Kaupunkiliikenne*.
- 37 Tāda ierobežojošā noteikuma piemērošana kā šajā lietā paziņojuma par līgumu rezultātu – salīdzinot ar šo lietu – varētu izmainīt vēl vairāk, un šā noteikuma dēļ pretendentam noteiktos apstākļos piedāvājumu salīdzināšanas procesā būtu izdevīgāk atrasties otrajā pozīcijā. Piemēram, ja pretendenta iegūto transportlīdzekļu izmantošanas dienu skaits būtu 111 un vismazākā transportlīdzekļu skaita izteiksmē izmērītā starpība būtu vislielākajā iepirkuma priekšmetā, proti, iepirkuma priekšmetā ar 39 transportlīdzekļiem, noteiktās robežvērtības pārsniegšana par vienu transportlīdzekļu izmantošanas dienu nozīmētu, ka tiek zaudēts viss iepirkuma priekšmets ar 39 transportlīdzekļiem. Tomēr, tā kā līdztekus punktu starpībai starp piedāvājumiem iepirkuma priekšmeta transportlīdzekļu skaits ietekmē tā iepirkuma priekšmeta noteikšanu, kurš tiek piešķirts otram labākajam pretendents, ir vairāk iespējams, ka cits,

nevis transportlīdzekļu skaita ziņā lielākais iepirkuma priekšmets pāries no to ieguvušā pretendenta uz citu pretendentu.

- 38 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, *Korkein hallinto-oikeus* ir arī apsvērusi, vai ierobežojošā noteikuma pieļaujamība būtu jānovērtē abstrakti tā, ka šā noteikuma izmantošana paziņojumā par līgumu un uzaicinājumā iesniegt piedāvājumu, pamatojoties uz 2004. gada Nozaru direktīvu, vai nu ir pieļaujama, vai nu nav, vai arī ierobežojošā noteikuma novērtējumā var ņemt vērā konkrēto rezultātu, kuru varētu izraisīt noteikuma piemērošana paziņojumā par līgumu. Ievērojot tiesiskās drošības un paredzamības apsvērumus, *Korkein hallinto-oikeus* uzskata, ka situācija, kad uzaicinājumā iesniegt piedāvājumu ietverta un tādējādi pretendentiem zināma ierobežojoša noteikuma juridiskā pieļaujamība individuālā gadījumā tiktu novērtēta, ņemot vērā uzaicinājuma iesniegt piedāvājumu rezultātus, principā ir problemātiska.
- 39 Ja ierobežojošā noteikuma izmantošana nebūtu saderīga ar 2004. gada Nozaru direktīvas 55. panta 1. punkta noteikumiem par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kritērijiem, attiecīga nesaderība būtu arī ar 2014. gada direktīvu, kurā nepārprotami ir atļauts ierobežot to līguma daļu skaitu, kurās viens pretendents var saņemt līguma slēgšanas tiesības.
- 40 Ierobežojošā noteikuma izmantošanas pamatojums, kas norādīts paziņojumā par līgumu un uzaicinājumā iesniegt piedāvājumu, ir atbilstīgs 2014. gada Nozaru direktīvas 88. apsvērumā minētajam pamatojumam par regulējumu direktīvā, saskaņā ar kuru līgumslēdzēja iestāde drīkst ierobežot to līguma daļu skaitu, ko var piešķirt vienam pretendentam. Ierobežojošā noteikuma piemērošana aizsargā konkurences saglabāšanu. Efektīvas konkurences saglabāšana tirgū veicina to, ka līgumslēdzējas iestādes līgumi, raugoties ilgtermiņā, ir kopumā saimnieciski izdevīgāki.